

Vergadering van 22 januari 2024

2024_GR_00004 Principiële vaststelling van de naam 'Regnessestraat' voor het straatje tussen Nederpolder en Biezekapelstraat te Gent - Vaststelling

Bevoegd: Mathias De Clercq

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

- Het Decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen, artikel 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Het Decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen.

Motivering

De Kleine Sikkel is een imposant gebouw op de hoek van de Nederpolder en de Biezekapelstraat. Sinds 1943 is de Kleine Sikkel beschermd als monument omwille van de historische, archeologische en artistieke waarde. De Kleine Sikkel bestond uit een beschermd hoofdvolume en een inferieure achterbouw. Een groene poort in de Biezenkapelstraat geeft toegang tot een derde deel: een oud steegje dat in de loop der jaren werd volgebouwd. Het College van Burgemeester en Schepenen heeft op 08 januari 2015 een vergunning met bijzondere voorwaarden (besluit nummer: 2015_CBS_00123) afgegeven voor de afbraak van de bijgebouwen achteraan het perceel in kwestie zodat de historische steeg terug kan worden opengemaakt. Het is een klein stukje straat in het hartje van de stad dat na ontoegankelijk te zijn geweest, terug aan het openbaar domein zal worden toegevoegd.

Voor een efficiënte werking van bijvoorbeeld de hulp- en de veiligheidsdiensten is het noodzakelijk dat dit straatje een naam krijgt.

Volgens artikel 1 van het Decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen is alleen de gemeenteraad bevoegd om namen van openbare wegen en pleinen vast te stellen.

Er werd beslist de oude naam van dit historisch straatje 'Regnessestraat' terug op te pikken. Deze naam is een toponiem en kan gebruikt worden na toetsing op gelijkkluidendheid.

Algemeen wordt er van uit gegaan dat de 'Regnessestraat' een relict is dat teruggaat op het tracé van de voormalige portusomwalling. Deze D-vormige omwalling, die zowel uit historisch als archeologisch onderzoek wordt afgeleid, werd waarschijnlijk in de loop van de 9de eeuw in de zone rond het huidige Geraard de Duivelsteen en Sint-Baafskathedraal aangelegd. De littekens van deze gracht zijn tot op vandaag in de percellering van het stadsweefsel zichtbaar.

De huidige, terug vrijgemaakte, 'Regnessestraat' liep aanvankelijk van de Sint-Jansstraat (vandaag te situeren aan de zuidkant van het huidige Sint-Baafsplein) in een 'sikkelvorm' naar de Nederpolder. Vanaf de 17de eeuw werd het aansluitende dwarse deeltje tussen de Grote en de Kleine Sikkel Biezekapelstraat genoemd.

De 'Regnessestraat' verdween in het kader van het 'groots werk van ontblooting', waarbij eind 19de eeuw de grote monumenten in het centrum van Gent, tussen de Sint-Baafskerk, het Belfort en de Sint-Niklaaskerk, vrij werden gemaakt van wat men toen storende bebouwing vond. Tijdens deze werken werden hele bouwblokken afgebroken, verdwenen straten en werden bestaande straten verbreed alsook nieuwe aangelegd.

Hoewel de 'Regnessestraat' de indruk geeft van een kleine, korte, smalle straat te zijn, was deze toch niet onbelangrijk. De patriciërs die er in de middeleeuwen woonden en hun statige huizen die er tot op de dag van vandaag nog steeds te aanschouwen zijn, zijn daar de stille getuigen van. Eén van de toonaangevendste was de familie Van der Sickele met hun Achtersikkel en Kleine Sikkel rechtstreeks langsheen deze 'Regnessestraat'.

In de oude gids van J. J. Steyaert uit 1857 zijn drie verklaringmogelijkheden voor de benaming terug te vinden; nl. ten eerste als handelsweg (Rijnstraet), vervolgens als verwijzing naar de familie Rijm (patriciërsfamilie) en tenslotte als verwijzing naar de benaming voor een kloosterorde (Augustijnen). Hoewel deze mogelijkheden zeker hun waarde hebben, is de recentste visie dat het teruggaat op 'Ringstraat' wat dan direct weer de link opwerpt met de ringgracht rond de oudst bekende portus of handelsnederzetting van Gent uit de 9de eeuw op de linker Scheldeoever.

Over deze plaatsnaamgeving zal het advies van de Cultuurraad worden ingewonnen.

Conform het Decreet tot bescherming van de namen van openbare wegen en pleinen van 28 januari 1977, zal na de principiële vaststelling door de gemeenteraad een openbaar onderzoek worden georganiseerd.

Bijgevoegde bijlage(n):

- PL667 plan nieuwe toestand
- PL667 situatieplan

Voorstel

Legt aan de gemeenteraad voor ter beslissing:

Artikel 1:

Stelt de naam 'Regnessestraat' principieel vast voor het straatje tussen Nederpolder en Biezekapelstraat te Gent, zoals aangeduid met rode kleur op bijgevoegd plan nieuwe toestand en situatieplan.